

De heer A. de Vries
Kolk 13B
2374 AE Oud Ade

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
Fax: (0172) 465 564
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Datum
			8 november 2016
Inlichtingen bij		Doorkiesnummer	Afdeling
Mevrouw I. van der Heiden		Tel: (0172) 465379	Maatschappelijke Ontwikkeling

Onderwerp:
Brandbrief KZO

Geachte heer De Vries,

Op 18 oktober jl. hebben wij van u een brandbrief ontvangen over het zorgbeleid van onze gemeente, meer specifiek over het verstrekken van Pgb's voor begeleiding op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning. In uw brief gaf u de essentie aan van uw zorgen:

1. voert ontmoedigingsbeleid bij het verstrekken van het Persoons Gebonden Budget (PGB) als maatwerkvoorziening.
2. beperkt keuzevrijheid van zorgbehoevenden en handelt daarmee in strijd met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (hierna: Wmo)
3. manoeuvreert Tom in de buurt als exclusieve zorgaanbieder naar voren en marginaliseert daarmee de rol en het belang van kleine zorgaanbieders
4. redeneert bij de uitvoering van dit beleid onvoldoende vanuit het perspectief van de zorgbehoevende

Voordat wij ingaan op uw zorgen willen wij onze werkwijze en onze opdracht aan Tom in de buurt toelichten.

Opdracht en werkwijze Tom in de buurt

In Tom in de buurt werken de bij u bekende gecontracteerde acht aanbieders. Vragen om ondersteuning worden door Tom in de buurt zeer zorgvuldig beoordeeld. Er wordt rekening gehouden met individuele omstandigheden en behoeften van inwoners. Doel van Tom in de buurt is om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. De analyse van de hulpvraag gaat daarmee verder dan de beoordeling van de behoefte aan maatwerkvoorzieningen en/of individuele begeleiding. De Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) wordt als instrument gebruikt om de mate van zelfredzaamheid van inwoners zo eenvoudig en volledig als mogelijk te beoordelen. De ZRM concretiseert zelfredzaamheid op de volgende leefgebieden: inkomen, dagbesteding, huisvesting, gezinsrelaties, geestelijke gezondheidszorg, fysieke gezondheid, verslaving, vaardigheden bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL), sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie.

Vervolgens maakt Tom in de buurt, samen met de inwoner, een ondersteuningsplan met als doel de zelfredzaamheid van de inwoner te ondersteunen en te vergroten. In het

ondersteuningsplan kunnen zowel algemene- als maatwerkvoorzieningen worden opgenomen. Tom in de buurt voert, als gecontracteerde aanbieder van zowel algemene- als maatwerkvoorzieningen, de in het ondersteuningsplan opgenomen activiteiten uit.

Wanneer de inwoner niet tevreden is met de in het ondersteuningsplan opgenomen ondersteuning kan hij/zij vragen om een beschikking. Dit opent de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de aard of omvang van de ondersteuning die Tom in de buurt wil bieden. Hierover wordt de inwoner door Tom in de buurt altijd geïnformeerd. Participe maakt de beschikking en beoordeelt (indien nodig na onafhankelijk medisch advies) voorafgaand hieraan of de algemene voorziening die Tom in de buurt aanbiedt geschikt is voor de inwoner. Wanneer dit niet het geval is, wordt de mogelijkheid van een PGB met de inwoner besproken.

Gewijzigde Verordening en nadere regels

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 14 september ingestemd met de wijziging van de gemeentelijke Verordening Sociaal domein en de Nadere regels Sociaal domein Alphen aan den Rijn 2016. De gewijzigde regelingen hebben van 14 september t/m 20 oktober 2016 ter inzage gelegen bij de centrale balie in de hal van het stadhuis. Gedurende deze termijn kon een ieder schriftelijk zijn zienswijze geven over de voornoemde regeling. De gewijzigde Verordening ligt op 15 december a.s. ter vaststelling aan de gemeenteraad voor.

Om het onderscheid tussen algemene- en maatwerkvoorzieningen te verduidelijken wordt in artikel 11 van de verordening 2017 de volgende wijziging doorgevoerd:

1. Algemene voorzieningen zijn vrij toegankelijke voorzieningen die aangeboden worden door een door de gemeente gecontracteerde derde en zijn gericht op maatschappelijke ondersteuning.
2. Algemene voorzieningen bestaan uit een aanbod van individuele of collectieve ondersteunings- en dagbestedingstrajecten, activiteiten en diensten, die kunnen veranderen indien dit voortvloeit uit de behoefte van inwoners.
3. Een algemene voorziening wordt uitgevoerd door een door de gemeente gecontracteerde derde en is bedoeld om één van de volgende resultaten te bereiken:
 - a. de inwoner kan optimaal sociaal en persoonlijk functioneren;
 - b. de inwoner kan deelnemen aan de samenleving;
 - c. de inwoner kan zijn financiële huishouding voeren;
 - d. de inwoner heeft een structuur/ invulling van de dag;
 - e. de inwoner is verzorgd/voert de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) zoveel als mogelijk zelf uit;
 - f. de inwoner heeft onderdak;
 - g. de mantelzorgers van de inwoner worden tijdelijk ontlast.
4. Het college kan nadere regels stellen ter uitvoering van dit artikel.

Artikel 11b met de titel "maatwerkvoorziening begeleiding" wordt toegevoegd en luidt als volgt:

1. Een maatwerkvoorziening begeleiding kan toegewezen worden wanneer de in artikel 11 genoemde resultaten niet behaald kunnen worden met een algemene voorziening. Dit geldt in ieder geval voor:
 - a. de begeleiding binnen het ontmoetingscentrum dementie;
 - b. begeleiding en opvang van inwoners waar gezien de aard van de problematiek een aparte voorziening voor getroffen moet worden.
2. Het college kan nadere regels stellen ter uitvoering van het eerste lid.

Vertaald naar de praktijk

Met de komst van de Wmo 2015 is bestaande wetgeving zoals u weet gewijzigd. De bedoeling van de nieuwe wet hebben wij vertaald in ons lokale beleid.

Tom in de buurt biedt zowel de algemene voorziening als de maatwerkvoorziening aan. Als de inwoner naar het oordeel van de gemeente niet de hierboven genoemde resultaten kan behalen in de algemene voorziening, dan wordt een maatwerkvoorziening toegekend. Op dat moment ontstaat ook de mogelijkheid een Pgb aan te vragen. De gemeente heeft Participe gemandateerd om dit te beoordelen in een breed gesprek waarbij alle levensdomeinen betrokken worden. Het is voor de beoordeling wenselijk dat Participe daar advies over inwint bij Tom in de buurt, echter niet zonder toestemming van de inwoner zelf. U bestrijdt dat Participe voor deze rol een onafhankelijke indicatiesteller zou zijn omdat Participe ook onderdeel is van Tom in de buurt. De indicatiestellers van Participe werken echter voor een ander bedrijfsonderdeel van Participe, zijn andere personen met een andere rol in het proces én de onafhankelijkheid wordt bewaakt door het inroepen van medisch advies van de GGD arts. De geschiktheid van de algemene voorziening wordt daarbij expliciet door de arts beoordeeld.

Uw theorie zou daarnaast kloppen als Tom in de buurt gefinancierd zou worden op cliënten/uren begeleiding. Het tegendeel is waar, Tom in de buurt wordt lump sum gefinancierd. Voor Tom in de buurt zou het puur financieel gezien aantrekkelijker zijn minder dan meer inwoners in begeleiding te hebben.

Tevredenheid

De tevredenheid van inwoners met door de gemeente georganiseerde ondersteuning en de resultaten die daarbij worden geboekt vormen een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van de dienstverlening. Vanzelfsprekend maakt tevredenheidsonderzoek onderdeel uit van onze beleidscyclus.

Uit het tevredenheidsonderzoek dat eind 2015 werd gehouden komt naar voren dat 89% van de respondenten tevreden is over de manier waarop Tom in de buurt hen ondersteunt om meer zelfstandigheid te krijgen. Inwoners geven hun tevredenheid over het behaalde resultaat gemiddeld een 7,4 en de ondersteuning van een wijkcoach krijgt gemiddeld een 7,9. De vragen zijn opgesplitst in de volgende onderdelen:

- stimulans tot zelfregie
- doelrealisatie
- dienstverlening van professionals
- bereikbaarheid van de dienstverlening.

Onlangs ontvingen wij de uitkomsten van het landelijke Wmo cliëntervaringsonderzoek. Wij scoren hierin op hetzelfde gemiddelde niveau waarop 78 andere gemeenten waarmee we vergeleken zijn. 88% van de respondenten is (heel) tevreden over de ondersteuning door Tom in de buurt.

In uw brief noemt u de site "Mijnkwaliteitvanleven.nl" waarin Alphen aan den Rijn volgens u slecht zou scoren. Alphen aan den Rijn heeft echter ook hier exact de gemiddelde score in Nederland (6,3). Ook op de vraag "Ik ben positief over het contact met mijn gemeente als ik hulp(middelen) nodig heb" scoort Alphen ook exact gemiddeld (5,2).

Wij hebben ons zelf samen met onze samenwerkingspartners ten doel gesteld van een gemiddelde score bij klantervaringsonderzoeken de komende jaren toe te groeien naar een score waaruit een bovengemiddelde tevredenheid blijkt.

Ten slotte de door u genoemde zorgen:

- *voert ontmoedigingsbeleid bij het verstrekken van het Persoons Gebonden Budget (PGB) als maatwerkvoorziening.*
Het is zeker niet de bedoeling van het college het gebruik van pgb te ontmoedigen. Wij zien het PGB als een volwaardig alternatief voor de maatwerkvoorzieningen die bij zorg

in natura geboden worden. Het totaalbedrag aan toegekende PGB's begeleiding in 2015 en het voor 2016 geïndiceerde totaalbedrag voor PGB's laat daarom ook geen daling zien. Ook het totaal aantal inwoners met een PGB voor begeleiding daalt niet noemenswaardig ten opzichte van het aantal PGB-houders onder de Awbz.

- *beperkt keuzevrijheid van zorgbehoevenden en handelt daarmee in strijd met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (hierna: Wmo)*

De keuzevrijheid voor inwoners bij Tom in de buurt wordt geboden binnen het brede aanbod aan voorzieningen. De inwoner bepaalt zelf waar zijn interesse en behoefte ligt en zoekt daar samen met de wijkcoach een passend aanbod bij. Keuzevrijheid omvat ook de (gemotiveerde) keuze voor een PGB als de gewenste resultaten voor de inwoner niet binnen de algemene voorziening geboden kunnen worden. Wij handelen hiermee binnen de bedoeling van de Wmo en de kaders van de Verordening.

- *manoeuvreert Tom in de buurt als exclusieve zorgaanbieder naar voren en marginaliseert daarmee de rol en het belang van kleine zorgaanbieders*

Een belangrijke keuze die wij gemaakt hebben bij de vorm van de opdracht sociale participatie is niet te kiezen voor aanbieders maar voor het aanbod. Dat dit consequenties heeft gehad voor aanbieders die niet gecontracteerd werden voor zorg in natura, hebben wij ons gerealiseerd.

Niet gecontracteerde zorgaanbieders hebben na de voorlopige gunning aan het samenwerkingsverband van Tom in de buurt hiertegen geen bezwaar ingediend.

- *redeneert bij de uitvoering van dit beleid onvoldoende vanuit het perspectief van de zorgbehoevende*

Juist het perspectief van de inwoner (integrale ondersteuning op maat vanuit verschillende levensgebieden) staat voor ons voorop en is een richtinggevend voor al ons handelen.

Met de beantwoording door deze brief hopen wij in grote lijnen uitgelegd te hebben hoe ons beleid en onze uitvoeringspraktijk in elkaar zit. Wij kunnen ons voorstellen dat hiermee nog niet al uw zorgen weggenomen zijn. Daarom zijn wij natuurlijk graag bereid in een gesprek nog eens op deze materie in te gaan.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
de secretaris, de burgemeester,

drs. P.W. Jeroense

mr. drs. J.W.E. Spies